

DESTER

No. 6 JUNI 1963

De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OP DE OMSLAG:

Langs de Vecht

63ste JAARGANG

Nr 6

INHOUD:	Blz.
Bezoek uit Berlijn	163
Zoals een mens denkt....	164
Over het geven van advies	165
De leer van persoonlijke verantwoordelijk- heid	167
Zondag, de ware Sabbat van God	170
De rots der openbaring	175
Verslag van de Ring-conferentie	177
Wanneer eenheid niet het antwoord is .	180
Broeder J. P. Schouw heengegaan . . .	182
Een uitstapje	183
Een laatste afscheid	184
Werkzending Peter Stom	185
Diner-dansant van de Haagse O.O.V. . .	186
Foto's van het O.O.V.-Diner	187
Gebeurtenissen in de Zending	188

Redacteur: DON VAN SLOOTEN, President der Nederlandse Zending

Assistent: A. D. JONGKEES

Melvill van Carnbeelaan 54 Driebergen

Correspondent voor de Hollandse Ring: W. Panman, Vaalrivierstraat 133, Den Haag

Administratie: Amersfoortsestraatweg 214, Huizen N.H.

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 2,50 PER HALF JAAR, f 5,— PER JAAR

GIRONUMMER 240615 - T.N.V. NEDERLANDSE ZENDING

AMERSFOORTSESTRAATWEG 214 - HUIZEN N.H.

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER

VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

Bezoek uit Berlijn

Op Paaszondag had Den Haag een bijzondere gast binnen de muren van zijn wijkgebouw en wel Broeder Percy K. Fetzter, zojuist aangekomen uit de veelomstreden stad Berlijn, waar hij de functie van zendingspresident heeft vervuld. Op terugreis naar Salt Lake City deed hij met zijn echtgenote Nederland aan.

De zondagsschool maakte van deze gelegenheid dankbaar gebruik om wat spreektijd in te ruimen. Broeder Fetzter bediende zich van de Duitse taal. Zij die geen Duits machtig zijn vonden een goede steun in broeder C. van der Put, die voor een vlotte vertaling zorg droeg.

Zoals bekend behoort een deel van Berlijn tot de bondsrepubliek. Het andere deel is de hoofdstad van de Duitse Democratische Republiek (D.D.R.) terwijl het gehele Berlijnse Stadsgebied in laatstgenoemde staat is gelegen. Deze typische na-corlogse situatie leidt uiteraard weleens tot merkwaardige situaties.

Zoals een mens denkt . . .

Zoals een mens denkt, zo doet hij. Dat is een algemeen bekend en onweerlegbaar feit; aan elke daad, aan elke handeling gaat de gedachte daaraan vooraf. Activiteiten, onverschillig van welke aard, worden in het brein geboren. Uiteraard duidt dit op handelingen die na overleg ten uitvoer worden gebracht; het zijn dus geen daden die plotseling, automatisch, als reflex op plotseling opdoemend gevaar worden verricht zonder tijd en gelegenheid tot nadenken.

Men kan onverwacht genoodzaakt worden zichzelf of een huisgenoot of wie ook tegen een brutale overval te verdedigen en wel zo, dat de aanrander wordt gedood. Indien onomstotelijk vaststaat dat hier uit zelfverdediging is gehandeld, is deze doodslag niet strafbaar. Hier hebben wij dus een geval waar niet vooraf doodslag werd overwogen, wat natuurlijk geheel iets anders is dan „moord met voorbedachte raad”; de uitdrukking „voorbedacht” geeft aan, dat de daad van tevoren in het brein van de moordenaar is opgekomen. Dit is een hoogst ernstig misdrijf, zo ernstig, dat hiervoor in zoverre geen vergeving mogelijk is, dat de dader de toegang tot het celestiale koninkrijk wordt ontzegd.

Het gedachtenleven van de mens is dus een buitengewoon ernstige zaak. Maar er is nog een ander aspect daaraan. Wij zeiden zoëven: „Zoals een mens denkt, zo *doet* hij. Maar ook: „Zoals een mens denkt, zo *is* hij, m.a.w. zijn denkwijze is één element van de vele die zijn karakter vormen, en wel een zeer voornaam element. Ik heb een vriend die aan zelfverachting deed. Of moet ik misschien zeggen leed? Hij zeide vaak: „De mensen minachten mij natuurlijk, maar zo groot kan hun minachting niet zijn of ik veracht mijzelf nog erger”. Het klinkt paradoxaal, maar die geesteshouding sproot uit hoogmoedigheid voort. Hij kon namelijk van zichzelf niet velen, het zichzelf niet vergeven dat hij fouten maakte. Telkens als het bleek dat hij het verkeerd had gedaan, zei hij: „Zie je wel, ik deug nergens voor”. En bij elke misslag of vergissing schold hij zichzelf uit voor alles wat lelijk was. Hij begroef zich als 't ware in zijn zelfspot en zelfverachting. Nu zou men denken dat hij, om consequent te zijn, bij een minder aangename bejegening door anderen tegen zichzelf zou zeggen: „Goed zo, dat heb je dubbel en dwars verdiend! „want, nietwaar, van iemand die we zo innig verachten, zouden we in onze onvolmaaktheid al gauw geneigd zijn dit in zo'n geval te zeggen. Maar nee, dan werd hij boos.

Zelfverachting is een kwaad ding. En dat niet alleen: het is zonde. Elder Richard L. Evans van de Raad der Twaalven schreef enige jaren geleden een belangwekkend artikel over: „Ondermijning van het zelfrespect is zonde”. Het staat in de Ster van september 1959, blz. 288. Die ondermijning kan door anderen teweeg worden gebracht, maar mijn vriend deed het zichzelf aan, met het gevolg dat zijn geestelijke capaci-

teiten achteruit gingen. Hij bouwde zijn gedachtenleven niet op; hij brak het af en blokkeerde aldus zijn eigen vooruitgang.

Gelukkig voor hem echter, kreeg hij een vrouw, die zag wat hem schortte en hem de ogen wist te openen voor de verkeerde weg die hij bezig was te gaan en te wijzen op de capaciteiten die hij toch ook wel had.

Een dezer dagen ontving ik een brief van hem en daarin schreef hij o.a.: „Een goede liefhebbende vrouw is de grootste zegen en de beste kameraad die een man in zijn leven kan ontvangen”.

Mijn vriend had de weg naar zichzelf, dank zij zijn vrouw, teruggevonden. Maar wat met de man, die met zijn zelfverachting alleen door het leven gaat?

A.D.J.

Over het geven van advies

Hij die een ander raad geeft, neemt daarmee een grote verantwoordelijkheid op zich. Toch wordt door mensen zonder veel ervaring en zonder veel recht tot spreken vaak ongevraagd veel raad gegeven.

Goede raad is nuttig en dikwijls zeer waardevol. Slechte raad kan noodlottig zijn. Maar zij die raad geven, hetzij goed of slecht, kunnen zich moeilijk van de gevolgen losmaken.

Sommigen geven raad in geldzaken. Zij geven een vriend de raad geld in een bepaald project te beleggen en hij verliest. Een ander doet het anders en wordt rijk. Anderen geven raad in familieaangelegenheden. Soms krijgen mannen en vrouwen de raad om te scheiden of te trouwen, van mensen die niet capabel zijn om in deze zaken een oordeel te hebben. Het is een hoogst ernstige zaak raad te geven waardoor de levensloop van gezinnen een geheel andere richting kan nemen.

En dan zijn er diegenen die als raadgevers in kerkelijke-en andere organisaties worden geroepen, of als leden van directies van handelsondernemingen. Dergelijke mensen behoren raad te geven op grond van hun ervaring en kennis en niet uit onrijpe mening, vooroordeel of horen zeggen.

Wanneer een raadgever een bisschop adviseert en ongefundeerde mededelingen doet, wat is dan zijn verantwoording? Is die minder dan het zenden van een reiziger op de verkeerde weg? Een raad in kerkelijke kringen gegeven kan zeer wel het leven en het toekomstig lot van vele mensen beïnvloeden. Raadgever zijn is geen geringe zaak.

Een van de moeilijkste situaties in zake raadgeven ontstaat wanneer burens of „boezemvrienden” gaan adviseren zonder daartoe in staat te zijn.

In 't bijzonder jonge mensen, wanneer zij in ernstige moeilijkheden ver-

keren, gaan dan naar personen die ongeschikt zijn om leiding te geven, en daaraan gehoor gevend raken zij van de wal in de sloot. Zij die raad nodig hebben, zijn het aan zichzelf verschuldigd naar wijze raadgevers om te zien die hen kunnen helpen.

De leden van een gemeente of wijk behoren naar hun gemeentepresident of bisschop te gaan, indien zij raad behoeven. Als de gemeentepresident of bisschop geen hulp kan verschaffen, wendt hij zich tot de districts- resp. de ringpresident, die op zijn beurt naar de Algemene Autoriteiten kan gaan.

De bisschoppen en gemeentepresidenten zijn de aangewezen rechters in Israël. Zij zijn voor hun werk geordend, door God geroepen. Zij hebben recht op inspiratie voor hun roeping en naar de mate dat zij er om vragen zullen zij die ontvangen. Het is naar hen, dat de mensen moeten gaan.

Kinderen behoren met hun ouders te rade te gaan. Er zijn weliswaar onwaardige ouders die hun eigen kinderen verwaarlozen; deze kunnen zich dan tot hun bisschop wenden om hulp.

Maar in goede huisgezinnen behoort de solidariteit te zijn die de Heiligen der laatste Dagen kenmerkt, die de ouders en kinderen in staat stelt elkander te begrijpen en genoeg onderling vertrouwen te hebben om hun problemen met elkander te bespreken. Indien de ouders in deze gevallen meer hulp nodig hebben, kan ook daar de bisschop of gemeentepresident te hulp worden geroepen.

De Kerkorganisatie is volmaakt; zij verschaft de huisbezoekers en de quorumpresidentschappen de gelegenheid om in hun wijk of gemeente hulp te bieden.

De organisatie voorziet bovendien nog in Algemene Autoriteiten met een profeet, ziener en openbaarder aan het hoofd.

Iedereen kan goede raad krijgen wanneer hij die nodig heeft. Na gebed en zorgvuldig onderzoek zal de raad worden gegeven door mensen die de nodige bekwaamheid bezitten. Maar niemand moet om raad naar een onbevoegde gaan, net zo min als hij voor medische hulp zich tot een kwakzalver zou wenden. Anderzijds behoren onbevoegden hun onbekwaamheid te erkennen. Zij moeten niet trachten raad in zulke gevallen te geven waar deskundige hulp nodig is; evenmin als zij er aan zullen denken aan een zieke medisch advies te geven of een ander technisch advies in zaken waar zij geen verstand van hebben. Anderen raad geven is een zeer ernstige zaak, maar het aannemen er van ook. Vertrouwen kan alleen komen wanneer men de zekerheid heeft dat de raadgever tot spreken bekwaam is.

De leer van persoonlijke verantwoordelijkheid

door **William R. Siddoway**

Toen ik een jongen van een jaar of dertien was, had ik met een vijftal andere jongens het plan opgevat een dorp van kleine hutten te bouwen op een door zwaar bos omzoomde weide, dicht bij een kreek. Wij deden er een maand over. Zij waren niet fraai, eenvoudige optrekjes zoals jongens die maken van het materiaal die de natuur hun biedt. Wij stelden ons heel wat voor van de pret die wij zouden hebben als wij in onze scheppingen gingen spelen. Maar toen de laatste hand aan de laatste hut was gelegd, gebeurde er iets wonderlijks. Wij dachten helemaal niet meer aan de leuke tijd die wij ons hadden voorgesteld in de hutten te zullen hebben, maar begonnen direct aan een ander project. Ongeveer een kilometer stroomopwaarts gingen wij een zwembad bouwen. Het zou het grootste en diepste zwembad van het hele land worden. Nu zijn we twintig zomers verder; sommige hutten zijn vernield en het zwembad was lang geleden al door hoog water weggespoeld, maar het grote beginsel van die eerste zomerdag blijft nog vele jaren bestaan. Wat is dat grote beginsel? Het is dit: De werkelijke pret, het echte avontuur en de blijvende voldoening in het leven liggen niet in het spelen maar in het bouwen. Tenslotte waren het niet de hutten zelf die voor ons jongens belangrijk waren; het werk van het bouwen had voor ons alleen maar betekenis; de gelegenheid om naar eigen fantasie iets te scheppen; het zien hoe onze plannen werkelijkheid werden als resultaat van onze arbeid verschaftte ons vreugde en voldoening.

En zoals voor deze jongens de werkelijke pret bestond in het bouwen, zo is de ware vreugde in het leven het zelf doen, niet het laten doen door een ander; het geven, niet het ontvangen; het vergaren en gebruiken van kennis, niet alleen maar het bezit ervan, kortom het bezig zijn aan een goede zaak geeft de ware levensvreugde.

Een van de grootste tragedies in het leven is daar waar iemand zijn hut voltooit en dan verder niets meer doet dan er in te spelen, en geen nieuwe hutten meer bouwt. Maar nog tragischer is het wanneer aan een jonge man of jonge vrouw een hut kant en klaar wordt gegeven met de woorden: „Ga daar nu maar in, speel er in en wees er de rest van je leven gelukkig mee”. De grootste tragedie in het leven is het waanidee dat het „goede leven” bestaat in het spelen in een hut die door een ander is gebouwd.

Dit wanbegrip dat spelen het juiste genoegens verschaft, is zo wijd verbreid, dat de grote meerderheid nu verwacht dat iemand anders voor hen zal bouwen, terwijl zij naarstig zoeken naar de beste plaats om te spelen.

Wij zien nu dat heel veel mensen de filosofie aanhangen die in Frankrijk

onder de regering van Lodewijk XII opgang maakte, toen hij zijn bekwame eerste minister George d'Arnoise het bouwen overliet terwijl de koning speelde. „Laat George het maar doen, die knapt het wel op” was een bekend gezegde uit die tijd.

En heden ten dage, meer dan ooit tevoren, zeggen de mensen: „Laat George het maar doen”. Het gevolg van deze levenshouding doet zich in elke geleiding van onze maatschappij gevoelen, maar is misschien wel het ergste voor de jeugd.

Dr. James P. Cornette, president van de West Texas staatsuniversiteit, zeide onlangs: In de laatste vijf en twintig jaar heb ik zes generaties studenten zien komen en gaan. Elke herfst waren zij beter gevoed, gekleed en verzorgd, en ook beter onderlegd. Doch met al dat goede hebben wij er toch verkeerd aan gedaan met hen te doordringen van ons eigen vals ideaal van het goede leven. Want elke herfst ligt in de ogen van een voortdurend toenemend aantal jongens en meisjes de stille verwachting dat iemand anders nu wel voor de rest van hun leven voor hen zal zorgen”. Een onlangs gehouden onderzoek van de Amerikaanse jeugd bracht verscheidene ontstellende dingen over de jonge mensen aan 't licht:

„Zij zijn met gering succes tevreden en riskeren geen falen bij het reiken naar hoger dingen”.

„Wij zijn van mening dat het geen verschil maakt wat wij doen”.

„De jongelieden zijn lui-iedereen ontduikt iedere kans die hij krijgt.”

„Ik wil iets dat ik kan grijpen, dat niet buiten mijn bereik is”.

„Doelstellingen? Die hebben onze ouders al voor ons bereikt”.

„Hoe is onze jeugd zo geworden, zo voorzichtig, zo zelfvoldaan, zo zeker en zo zonder eerezucht? Verschillen zij werkelijk zo veel van de jeugd van vroeger? De jongeren wijzen er zelf op dat zij anders zijn dan hun ouders en zij aarzelen niet ons te zeggen waarom.

„Onze ouders, zeide er een, „hadden een zwaarder leven, zij vochten in een malaise en in een oorlog. Zij hebben ons beschermd. Zij zorgden er voor dat wij meer hebben dan zij hadden; wij zijn verwend”. Een meisje zei eenvoudig: „Natuurlijk zijn we slap; wij krijgen te veel en te gauw. Er is niet veel dat wij wensen dat onze ouders ons niet geven”.

„En de rector van een grote universiteit zegt: „De ouders hebben zowat alles gedaan om het karakter van hun kinderen te bederven. Indien het verboden zou zijn voor de studenten om hun auto's in het kamp te parkeren, geloof ik dat de ouders hun kinderen zouden helpen het voorschrift te overtreden”.

Wat zeggen deze jongeren nu eigenlijk? Het komt in de grond hier op neer: in ons leven is er geen waardering voor de verheffende taak onze eigen hutten te bouwen. En waarom is dat zo? Om twee redenen: Ten eerste, omdat hun ouders en andere volwassenen het hun moeilijk hebben gemaakt zelf te bouwen. En ten tweede, omdat de jongelieden zelf maar al te graag zich door hun ouders en andere volwassenen de gelegen-

heid lieten ontnemen zelf te bouwen. Er is een algemene achteruitgang van ons begrip omtrent de ware levensvreugde, van het werkelijke levensdoel.

Het schijnt wel dat hetgeen waar heden in de Kerk de meeste behoefte aan bestaat een ontwakens is van het begrip omtrent de betekenis van persoonlijke verantwoordelijkheid.

Ten aanzien van dat laatste zijn er vier vragen te stellen van verschillend niveau:

Waarom doet iemand het niet?

Waarom doen zij het niet?

Waarom doen wij het niet?

Waarom doe ik het niet?

De eerste twee slaan blijkbaar op dienstbaarheid. Geen mens kan met zo'n filosofie lang vrij blijven. Wanneer we een ogenblik nadenken wordt het ons vlug duidelijk dat vanaf het begin van de wereld de laatste twee niveau's „Waarom doen wij het niet, Waarom doe ik het niet?” de juiste zijn geweest. In de grote raad in de hemel toen voor onze wereld een Verlosser moest worden aangewezen, stelde de Vader een vraag. Jesaja vermeldt: „Daarna hoorde ik de stem des Heeren, welke zeide: Wien zal Ik zenden? en wie zal voor Ons henengaan. (Jesaja 6:8) In de openbaringen van deze tijd wordt ons gezegd dat er twee waren die antwoorden. De Ene was Gods Eerstgeboren Zoon, die zeide: „. . . . Zie hier ben ik, zend mij henen”.

„. . . .Vader, Uw wil geschiede, en de heerlijkheid zal u zijn voor eeuwig” (Mozes 4 : 2). Maar nog een ander gaf antwoord op de vraag. - Lucifer, de briljante Zoon des dageraads. Hij zeide: „. . . .Zie, hier ben ik, zend mij, ik wil Uw zoon zijn, en ik zal het ganse mensdom verlossen, zodat er geen enkele ziel verloren zal gaan en ik zal het zeker doen; geef mij daarom Uw eer (Mozes 4 : 1. Zie ook L & V 76 : 26; Jesaja 14 : 12-14). Hier werden twee tegengestelde methoden naar voren gebracht die sedert dien steeds met ons zijn gebleven. De Zoon van God stelde een systeem voor volgens hetwelk er persoonlijke verantwoordelijkheid, persoonlijke groei, ontwikkeling zouden zijn, persoonlijke opbouw. Lucifer legde een systeem voor waarbij wij „George het konden laten doen”, er zou voor alles worden gezorgd. Doch onze wijze Vader zond Zijn Eerstgeboren Zoon, en de mens kreeg de verantwoordelijkheid voor zijn eigen zaligmaking, voor zijn eigen opbouw. Deze leer werd verder verklaard in een openbaring die de Profeet Joseph Smith in 1831 werd gegeven: „Want ziet, het is niet goed, dat Ik in alles moet gebieden; want hij die in alles wordt gedwongen is een trage en geen verstandige dienstknecht; daarom ontvangt hij geen beloning. „Voorwaar zeg ik: De mensen dienden ijverig voor een goede zaak

werkzaam te zijn en vele dingen uit eigen vrije wil te doen, en veel gerechtigheid tot stand te brengen:

„Want de macht is in hen, waardoor zij naar eigen willen kunnen handelen. En voor zoverre de mensen goed doen, zullen zij geeszens hun beloning verliezen.

„Maar hij die niets doet, voordat het hem wordt geboden, en een gebod met een twijfelend hart ontvangt en het traag nakomt, wordt verdoemd”. (L. & V. 59 : 26-29) En juist onlangs heeft President McKay het principe van individuele verantwoordelijkheid nog uitgebreid:

„Er is heel wat te doen geweest over de vraag of het individu of de maatschappij het grote doel is van alle sociale ontwikkelingen. Van een Christelijk standpunt bezien behoeft men niet te aarzelen met het antwoord voor zover het de mens betreft. De geredde mens is het verheven doel van de Goddelijke Wil”.

„Jezus zocht altijd het welzijn van de persoon, en personen, gegroepeerd en arbeidende voor het wederkerig welzijn van het geheel in overeenstemming met de beginselen van het evangelie, vormen het koninkrijk Gods”. Slechts door aanvaarding van de leer van persoonlijke verantwoordelijkheid kan de mens werkelijk vreugde in dit leven vinden en de belofte ontvangen van het eeuwige leven in de komende wereld. Slechts door het bouwen van zijn eigen hut in dit leven kan de mens een plaats beërven in de „vele woningen” van de Vader in de eeuwigheden die zullen volgen.

Laat ons motto zijn:

Ik ben er maar één,

Maar ik ben er een.

Ik kan niet alles doen,

Maar ik kan iets doen.

Wat ik kan doen, behoor ik te doen.

En wat ik behoor te doen,

Door Gods genade

Zal ik doen”.

ZONDAG, DE WARE SABBAT VAN GOD,

waarin bewezen wordt, dat de zaterdag noch de Sabbat van het oude testament is geweest, noch de Sabbat van de ouden, die leefden voor het Christelijk tijdperk. (vervolg 2)

door SAMUEL WALTER GAMBLE uit Ottawa, Kansas

Lid van de Zuid Kansas Conferentie van de Methodistische Episcopale Kerk.

De Tien Geboden van de stenen tafelen staan opgetekend in Deuterono-

mium 5. (Deuterios wil zeggen tweede, nomos is wet; de belichaming dus van de tweede wet in betrekking tot het hele ceremoniele systeem, waar het het middelpunt van was. Er kan geen tweede wet bestaan als er geen eerste is.)

In Deut 5 : 6-21 verklaart Mozes, dat God de woorden op de tafelen geschreven heeft en er niets meer aan toevoegde. Beide decalogen, die uit Exodus 20 en uit Deut. 5 zijn dus letterlijk de woorden van God. Daarom moet er een redelijke grond zijn voor het verschil in het vierde gebod. Die grond is, dat de eerste wet behoorde aan de Patriarchen en de tweede beperkt was tot de kinderen Israels. Derhalve is Deuteronomium een boek met Joodse verordeningen en ceremoniën, waarvan de tien geboden het middelpunt zijn.

Deut. 5 bevat de tien geboden. Leviticus 23 - 25 bevat de commentaar. Deze vier hoofdstukken zijn dus wel de belangrijkste uit de boeken van Mozes.

Jezus Christus werd gekruisigd op Vrijdag Abib 14, en lag op het „feest van de doortocht” in het graf. Sinds het Pinksterfeest van het jaar daarvoor vielen de Sabbatten op Zaterdag. Vier jaar voor de kruisiging viel de Sabbat op Dinsdag en het jaar, waarin Christus gedoopt werd, begon op Dinsdag en eindigde op Dinsdag. Het volgende jaar begon op Woensdag, de Sabbat Abib I. De hoofdsabbat, Abib 15, waarop Christus in Jeruzalem de wonderen deed, viel dus op Woensdag (Joh. 2 : 23) Een jaar later, op Donderdag Abib 15, genas Jezus te Jeruzalem de kranke man. We weten, dat dit de door God ingestelde hoofdsabbat was en dat men vanaf Abib 16 (beweegoffer) 7 Sabbatten moest gaan tellen. Als Jezus dus op de „eerste Sabbat” dat is dus Abib 22 door de korenvelden gaat en aren plukt, is dat logisch, want in die tijd was't graan rijp. Daar Abib 15 ook wel de „eerste” (hoofd) Sabbat genoemd wordt, zegt de preciese Lucas:(hfdst. 6 : 1-5) de tweede eerste Sabbat (Grieks: sabbatooi deutero- protooi) daarmee Abib 22 bedoelende. In vers 6 van dit hoofdstuk lezen we dan . . . op een andere Sabbat, hetgeen wil zeggen op de volgende Sabbat. Toen genas Jezus de man met de verdorde hand en werd hierom weer sterk aangevalen, daar Hij de wetten van de Sabbat schond.

Het volgend Pascha (Vrijdag Abib 15) vierde Jezus niet te Jeruzalem, maar Hij bleef aan het Meer van Galilea. (Joh. 6 : 4 e.v.)

In het jaar van de kruisiging viel de Sabbat op zaterdag. Op donderdagavond Abib 13 werd Hij verraden. Op Vrijdag Abib 14 blies Hij 's middags omstreeks drie uur de laatste adem uit. Waarschijnlijk ongeveer een uur later werd Hij in het nieuwe graf van Jozef gelegd. Nadat de vrouwen „aanschouwd hadden, waar Hij gelegd was” (Mark. 15 : 47) gingen ze naar de stad en kochten specerijen en zalven (dit zal misschien enkele uren in beslag genomen hebben) en rustten op de Sabbat, *naar het gebod*. (Luc. 23 : 56) Als zij dit conscientieus *naar het gebod* deden, dan waren zij bij zonsondergang thuis. Naar de Romeinse gewoonte

van tellen lag Christus dus in het graf: Vrijdag en Vrijdagnacht (tot 12 uur), Zaterdag en nacht en Zondagnacht (vanaf 12 uur tot de morgen) om op de derde dag (Zondag Abib 16 de dag van de eerste vruchten) op te staan als eerste vrucht van hen, die sliepen. (I Cor. 15 : 20) En hier begint een nieuw tijdperk; de Sabbat, juist zoals de voorgaande tijdperken begonnen waren. Vanaf deze Zondag hielden Jezus en Zijn discipelen Zondagsabbat, inplaats van de vastgestelde data van de Joden.

De wekelijkse Sabbatten uit de Joodse bedeling leveren dus 52 Sabbatten plus 1 Pinkstersabbat op, d.i. 53 dagen. Maar de wet (om voor te lezen op de Sabbat) was verdeeld in 54 afdelingen, bedoeld voor één jaar. Bedenk, dat de wekelijkse Sabbatten *feesten* waren. Echter de traditie van de Joden maakte één uitzondering. De 17e dag van de 4e maand was de dag, dat Mozes, van de berg afkomende, het volk zag dansen om het gouden kalf. Deze 17e van Tammuz was een wekelijkse Sabbat. Mozes nu gebod toen ieder jaar op de 17e Tammuz te vasten „ter herinnering aan de zonde van het gouden kalf en het breken van de stenen tafelen” (Verschillende bijbelencyclopedieën) Er was echter één vastensabbat gegeven, die niet samenviel met de wekelijkse Sabbat, maar twee dagen later. De tiende dag van de zevende maand (Tisri) was de grote verzoendag (Lev. 23 : 27). Vandaar, dat de Joden leerden, dat Mozes hun gebod, twee Sabbatten per jaar te vasten. Deze twee vastendagen waren de enige vasten, waarop de Joden zich konden beroepen op „de wet”, Men kon op eigen initiatief wel vaker vasten, maar deze twee vastendagen waren vastgelegd in „de wet”. Vandaar, dat de vertaling van het Griekse 'dis tou sabbattou' letterlijk betekent 2x op de Sabbat en niet twee maal per week, zoals abusievelijk in Lucas 18 : 12 te lezen staat. Deze Pharizeër hield zich *heel precies* aan de wet.

Zo kregen we dus een totaal van 54 Sabbatten. De extra Sabbat op Tisri 10 kreeg wel de naam Sabbat, maar werd niet verheven tot een wekelijkse Sabbat. Deze Sabbat was niet meer dan een onderbreking van de zes werkdagen.

Het Joodse systeem bevatte dus:

1. Wekelijkse Sabbatten.
2. Speciale wekelijkse Sabbatten.
3. Vastensabbatten.
4. Sabbatjaren.
5. Dubbele Sabbatjaren.

Al deze Sabbatten hielden op, toen het begon te lichten op de opstandingsdag, de „eerste der Sabbatten”.

De letterlijke vertaling van Joh. 20 : 19 is: „Toen het dan avond was op die eerste dag, de eerste (voornaamste, hoogste) der *Sabbatten*. Het

vertalen van deze en dergelijke teksten door „eerste dag der week” komt, doordat men niets begreep van de Sabbatviering. Men zei eenvoudig: „O, op Zaterdag lag Christus in het graf en dat was een Sabbat, dus was Zondag de eerste dag der week”. Hadden de vertalers geweten, dat God ieder jaar met Pinksteren de Sabbat verdubbelde, dan hadden ze begrepen, dat Christus bij Zijn opstanding ook de Sabbat kon verdubbelen.

Ook was de algemene opvatting in de tijd, dat de verschillende vertalingen gemaakt zijn, dat Zaterdag en Sabbat equivalenten waren. Wat zou er veel misverstand voorkomen zijn, als men in die tijd de Joodse Sabbatviering begrepen had, want nu zijn er sekten, die beweren, dat men de Zaterdag als de door God ingestelde heilige rustdag moet vieren, terwijl anderen beweren, dat de wet, waaronder ook de Sabbatviering is begrepen, te niet gedaan is en we pas na dit aardse leven „Zijn rust zullen ingaan”, hiermee te kennen gevende, dat we hier op aarde geen heilige rustdag meer behoeven te onderhouden. In de volgende hoofdstukken hopen we de onjuistheid van beide theorieën aan te tonen.

Er bestaat een theorie, als zou de Zaterdagviering in Zondagviering veranderd zijn door de paus van Rome en de Zondagviering is „het merk van het Beest”.

Volgens een standaardwerk van de Rooms Katholieke Kerk, n.l. „The Cathlic Dictionary” door Addis en Arnold, uitgegeven door de Gebr. Benzinger, Chicago, III. is de titel „Paus van Rome” verleend in een raadsvergadering in het jaar 1073. Verschillende bisschoppen hadden reeds aanspraak gemaakt op die titel: paus, maar de Roomse Kerk had geen menselijke „vader” of „papa” of „paus” voor 1073. Wanneer dus de Zondag als Sabbat werd gevierd voor 1073, kon geen *paus* daar de schuld van zijn.

In de werken van Augustinus, een kerkvader, die omstreeks vierhonderd na Christus leefde, lezen we, dat „De Apostelen en apostolische mannen bevolen hadden, dat de Zondag heilig gehouden moest worden”, en Ignatius, martelaar en discipel van Johannes, die hem in 69 na Chr. in Antiochië opvolgde, heeft gezegd: „Ieder, die Christus liefheeft, viert de dag des Heren, gewijd aan de opstanding van Christus als de koningin en de voornaamste aller dagen”.

Een andere theorie was, dat Keizer Constatijn de bijbelse Sabbat onderdrukte en daarvoor de heidense, Roomse Zondag in de plaats stelde. Gamble toont dan aan, dat de heidense volken hun zoonaanbiddingsfeesten slechts eenmaal per jaar hadden (China b.v.). Tertullius zegt tegen het Romeinse volk: „Jullie hebben elke achtste dag feest”. Wat deed Constantijn? Hij maakte de door de Christenen gevierde Sabbat naast de heidense Nundinae (8ste dag) wettig. Zo moesten er in de Romeinse kalender twee soorten nummeringen van de dagen gemaakt worden n.l. één van acht dagen en één van zeven dagen. Wettig waren dus twee systemen van rustdagen, één voor de heidenen en één voor de Chris-

tenen. Dit werd natuurlijk op de duur lastig en later heeft Theodosius de Grote de heidense nummering afgeschaft en de Christelijke Sabbat als enig wettige gestabiliseerd.

Zoals reeds gezegd zijn het woord Sabbat en Eerste Dag der week nog al eens door elkaar gehaald. Wij willen hier nog een ogenblik bij stilstaan.

Het Hebreeuwse woord Shabbath wordt onveranderlijk vertaald door Sabbat en nooit door „week” of „dag van de week”. Het Hebreeuwse woord chabua echter wordt vertaald door „week”. Shabbath en Chabua zijn geen equivalenten in het oude testament. Al omstreeks 275 v. Chr. konden velen geen Hebreeuws lezen, wel Grieks. Vandaar, dat zeventig van de meest vooraanstaande Hebreeuwse en Griekse geleerden te Alexandrie in Egypte (de volrijkste Hebreeuwse en Griekse kolonie ter wereld) werden gekozen om de Hebreeuwse geschriften in het Grieks te vertalen.

Met de woorden Chabua en Shabbath hadden deze geleerden geen moeite. Behalve in Lev. 23 : 15 wordt het woord Sabbat nooit gebruikt voor „week” ofwel het woord „sabatton” is nooit gebruikt in plaats van „Hebdomas” m.a.w. „Hebdomas” staat voor „week” in al zijn vervoegingen. De evangelisten en ook Paulus (alle nieuwe testamentische schrijvers schrijven in het Grieks) halen vaak Christus aan en gebruiken dan het Griekse oude testament. Blijkbaar vond Christus dit dus een waardige en getrouwe vertaling van het oorspronkelijke Hebreeuws. Dat deze schrijvers de woorden van de Septuagint (vertaling van de zeventig mannen uit Alexandrie) aanhalen, bewijst, dat zij er zelf mee bekend waren en dus met de wijzen van uitdrukken. Wanneer zij daarom de Zondag van Christus opstanding de eerste dag der week wilden noemen, wisten ze precies, hoe ze dat moesten uitdrukken. Maar ze noemden Zondag niet de eerste dag der week. Geen enkele nieuw testamentische schrijver gebruikt enig Grieks woord voor „week” of „dag van de Week” in het Griekse nieuwe testament.

Ze kenden drie manieren om in het Grieks eerste dag der week uit te drukken, als ze dat hadden gewild. Maar ze gebruikten geen enkele uitdrukking, waarbij die gedachte goed weergegeven zou zijn. Ze hadden kunnen zeggen: prootè hèmèra (eerste dag) tès hebdomados (der week)'; of, hèmèra mia (dag één) tes hebdomados (der week)', maar geen enkele nieuw testamentische schrijver gebruikte die term in verband met enige Zondag. Er was nog een andere Hebreeuwse uitdrukking, die in het Grieks vertaald was uit Lev. 23 : 15, waardoor ze de ochtend van Christus' opstanding hadden kunnen noemen „de ochtend na de Sabbat” of „de dag, volgende op de Sabbat”. Dat is het woord „epaurion toon sabbatoon”. Alle evangelisten gebruikten het woord „epaurion”, maar, vreemd genoeg, geen enkele noemt de opstandingszondag met die term. Zo zien we, dat geen enkele nieuw-testamentische schrijver de Zondag de eerste dag der week noemt.

(Wordt vervolgd)

De rots der openbaring

Matth. 16:13 t/m 20

Op zekere dag is de Heiland in de delen van Cesarea Filippi en stelt aan de leerlingen de vraag: „Wie zeggen de mensen, dat ik, de Zoon des mensen ben”?

Er blijken dan verschillende gedachten hieromtrent bij het volk in omloop te zijn. Sommigen menen in Hem met een profeet te doen te hebben, anderen zeggen Johannes de Doper. Het geloof in de reïncarnatie (terugkeer in het vlees) blijkt sterk verbreid te zijn, want weer anderen spreken over Hem als de teruggekeerde Elia, van Jeremia of van de Profeten.

De leringen van Christus hebben blijkbaar zoveel indruk gemaakt, dat men niet kan aannemen met een gewoon mens te doen te hebben.

Nu komt de Zaligmaker aan de kernvraag n.l.: „Maar gij, wie zegt gij, dat ik ben”? Het antwoord blijft niet lang uit. Simon Petrus zegt het op onomwonden wijze: „Gij zijt de Christus, de zoon des levenden Gods”. Dit is uiteraard ook het enig juiste antwoord.

En Christus reageert op deze duidelijke geloofsverklaring als volgt: Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona; want vlees en bloed heeft U dat niet geopenbaard, maar mijn vader, die in de Hemelen is. En ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze Petra zal ik mijn gemeente bouwen en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen.

Zonder overdrijving kunnen we wel zeggen, dat over dit laatste schriftgedeelte in de loop der eeuwen nogal wat verwarring is geweest. Was het Petrus, die een speciale opdracht kreeg en zo ja welke? Wat betekenen de woorden Petrus en Petra en is er nog verschil tussen deze beide? Wordt de Kerk op een mens gebouwd?

Het zijn allemaal vragen die bij velen ook nu weer zullen opkomen. Laten wij daarom dit veel omstreden bijbelgedeelte eens nader onder de loep nemen. Christus zegt, dat de Kerk *op deze Petra* gebouwd zal worden. Het valt op, dat zowel de oude als de nieuwe bijbelvertaling het griekse woord „petra” onvertaald hebben overgenomen. Het woord Petrus is van een latijnse uitgang voorzien, want in het grieks is dit woord „Petros”. Nu moet worden vastgesteld, dat beide woorden praktisch dezelfde betekenis hebben en wel die van rots, steen, rotsblok.

Op welk fundament wordt Christus' Kerk gesticht? Het begin van de aanhaling verschaft ons nader licht. Immers daar spreekt de HEER over een openbaring van vlees en bloed en over een openbaring van „mijn vader, die in de hemelen is”. Er is dus sprake van tweeërlei openbaring. Nu blijkt dat Petrus geleid en geïnspireerd is door de openbaring van God, de vader in de Hemelen. En als hij krachtens die godsopenbaring kan zeggen, dat Jezus de Christus is, dan komt de belofte, dat op die

Petra (rots der openbaring) de kerk zal worden gebouwd. Het is immers niet aan vlees en bloed (een mens) gegeven om dit te openbaren. Daartoe is een openbaring uit de Hemelen nodig. Nogmaals gezegd, de Kerk zal dus worden gebouwd op de rots der openbaring en niet op vlees en bloed (in dit geval de mens Petrus).

Wordt er dan met die rots in het geheel geen persoon bedoeld? Jawel, er wordt hier wel degelijk een persoon bedoeld al is dat dan niet Petrus. Wie dat wel is, daarover heeft de Apostel Paulus ons nader licht verschaft in de zendbrief aan de Corinthiërs, de eerste brief en daarvan Hoofdstuk 10 vers 1 t/m 4.

Want ik stel er prijs op, dat gij weet dat onze vaderen allen onder de wolk waren; allen door de zee heengingen, allen zich in Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee, allen het zelfde geestelijke voedsel aten, en allen dezelfde geestelijke drank dronken uit een geestelijke rots, welke met hen medeging EN DIE ROTS WAS DE
.....CHRISTUS

Deze brief laat aan duidelijkheid toch wel niets te wensen over. De Petra der openbaring is Jezus Christus.

Maar zal men vragen, hoe dan met Petrus, die toch ook de naam draagt met de betekenis van rots of steen?

Wel, het beeld is nu bijna compleet. We beginnen nu met de afwerking. Christus is dus de openbaringsrots, waarop de kerk wordt gebouwd. Hij spreekt van zichzelf, dat Hij het hoofd is en wij de leden. In een andere vergelijking is Hij de hoeksteen en het is Petrus zelf, die later in zijn eerste algemene zendbrief deze vergelijking doortrekt en zegt:

Zo wordt gij ook zelve als levende stenen gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus” (1 Petrus 2 : 5 en 6)

We zien dus, dat allen die in Hem geloven levende bouwstenen worden en deze gedachte brengt Christus reeds naar voren als hij zegt: „Gij zijt Petrus”, hetgeen dus betekent een levende bouwsteen.

Resumerende kunnen wij dus het volgende concluderen:

1. De Petra bedoeld in Matth. 16 : 18 is de rots der Openbaring
2. Die rots is niet een mens, doch Jezus Christus.
3. Petrus betekent eveneens steen of rots. De betekenis daarvan verklaart hijzelf nader in 1 Petrus 2 : 5 en 6.
4. In de naam van de herstellende Kerk is dit alles duidelijk tot uitdrukking gebracht op de volgende wijze:
De kerk (gebouwd op de rots van openbaring) van Jezus Christus van de Heiligen (de levende bouwstenen) der Laatste Dagen (ter onderscheiding van de eerste, die door afval verloren ging).

W. Panman.

Verslag van de Ring-conferentie

gehouden op zondag 21 april 1963

Wederom was het Kerkgebouw aan het Oosteinde te Rotterdam uitgekozen om de bezoekers van deze tweede kwartaalconferentie te ontvangen. Ook thans bleek het weer noodzakelijk de tussendeuren te openen waardoor de ontspanningszaal één geheel vormde met de Kerkzaal, waardoor het respectabele aantal van 554 aanwezigen kon worden verwelkomd.

Ringpresident J. P. Jongkees deed dit klokslag 10 uur en richtte zich in het bijzonder tot de gasten n.l. Elder Mark E. Petersen, lid van de Raad der Twaalven.

Zuster Hulda Parker, secretaresse van het Alg. Z. H. V. bestuur.

Zuster LaVern Parmley, presidente van het Alg. jeugdwerkbestuur.

De president der Nederlandse Zending was vertegenwoordigd door zijn beide raadgevers: President Schulders en President Packer.

Het openingslied was nr. 67 „Voorwaarts Christenstrijders”. In het gebed ging broeder C. de Bruyn voor.

Nog een woord van welkom werd daarna gericht tot Zuster Poelman, die de benaming „Zendelingenmoeder” verdient. Zij heeft 4 zoons, die allen een zending in Nederland hebben vervuld.

Het woord werd nu verleend aan de tweede raadgever van het Ringpresidentschap teneinde enkele voorstellen te doen.

Broeder Hendrik van Breessel uit Delft werd voorgesteld om te worden geordend tot ouderling.

Eervol ontslag werd verleend aan: Zuster Ilse van Gent uit Rotterdam als lid van het J.V.O.O.V. bestuur van de ring.

Aan Zuster Berna Hasenberg als secretaresse van het J.V.O.O.V. ringbestuur. Aan Zuster Wilhelmina Jacoba Paaij als bestuurslid van het ring Z.H.V. bestuur.

Tenslotte werd nog voorgesteld als ass. secr. van het Ring Z.H.V. bestuur Zuster Lucy Roosje Rapmund uit Den Haag.

Ringpresident J. P. Jongkees opende daarna de rij van sprekers en begon zijn toespraak met een vraag aan de aanwezigen: „Waarom bent U hier?” „Komen wij om iets opzienbarends te horen”? Als wij het nieuwe testament openslaan en lezen over de werkzaamheden der eerste apostelen, dan valt ons de eenvoud op, niettemin werkt hetgeen zij zeggen diep op ons in. Ook vandaag kunnen wij hetzelfde verwachten.

Een greep naar ons hart, die van belang zal zijn voor ons leven en het leven hierna.

Het jeugdwerkkoor o.l.v. Zuster Nijssen maakte diepe indruk met het lied: „Ik ben een Kind van God”.

Zuster LaVern Parmley, die hierna sprak, verheelde niet, dat zij bijzonder getroffen was door het gezang van deze schare kinderen. In haar toespraak ging zij dieper in op de betekenisvolle woorden van dit lied. Vertaler was President W. H. Verbeek.

Staande zongen allen daarna lied nr. 8 „Hoe treff’lijk en groot” vervolgens was het woord aan Zuster Hulda Parker, vertaald door Zuster E. Lefrandt. Spreekster haalde woorden aan van President David O’McKay, die gezegd heeft „het huis is de grondslag van een rechtvaardig leven”.

Ook deze toespraak werd met grote belangstelling gevolgd.

Een muzikaal intermezzo werd nu verzorgd door een zendelingenkwartet, dat op voortreffelijke wijze het „O Jezus, mijn troost” van J. S. Bach ten gehore bracht. Als laatste spreker van de ochtendvergadering betrad Elder Mark E. Petersen het spreekgestoelte.

Aansluitend bij het thema van deze ochtend sprak Elder Petersen eveneens over het gezin. Man en vrouw dienen elkaar attenties te bewijzen en niet aan anderen. De Schriften dienen te worden gelezen en bestudeerd en samen behoort er te worden gebeden. Mocht er in de liefde onverhoopt een verkoeling zijn ingetreden, dan is echtscheiding beslist NIET de aangewezen weg. Er behoort in een dergelijk geval te worden gebeden opdat de oorspronkelijke liefde moge terugkeren. Een hemel op aarde is bereikbaar door toepassing van de gulden regel n.l. „behandel de ander zoals U zelf behandeld zoudt willen worden”.

De geest Gods is niet de geest van ruziemaken.

Ook ingeval er echtparen zijn, waarvan een van beiden geen lid van de Kerk is, dient er geen ruzie over het evangelie te worden gemaakt. Betoon liefde en bewijs door gedrag dat ge de waarheid bezit.

Ditzelfde geldt ook voor kinderen, wier ouders geen lid van de kerk zijn. Door het goede gedrag zullen die ouders misschien op de duur tot aanvaarding van het Evangelie komen.

Na deze toespraak, die vertaald werd door President J. P. Jongkees werd het slotlied verzorgd door het jeugdkeor waarna Bisschop Opperman uit Amsterdam-W. de dankzegging uitsprak.

Nadat gedurende een tweetal uren de gelegenheid was geboden om de lunch te gebruiken en zich wat te vertreden, werd om 2 uur n.m. de tweede en laatste vergadering van deze zondag gehouden.

Als openingslied werd gezongen nr. 60 „Komt hoort naar eens Profeten stem”, waarna broeder Willem Paaij, lid van de Hoge Raad, voorging in gebed. Waren het vanmorgen de kinderen die met hun mooie zang de aanwezigen zo geboeid hadden, in de middagzitting waren het de

zusters der Z.H.V. die eveneens onder leiding van Zuster Nijssen hun vocale medewerking verleenden. Het mooie lied nr. 14 werd op voortreffelijke wijze door hen gezongen, waardoor er al meteen een goed begin met deze vergadering werd gemaakt.

De tweede raadgever in het ringpresidentschap, president G. H. Lybert voerde als eerste spreker het woord, gevolgd door tweede raadgever President W. H. Verbeek.

Deze twee korte toespraken werden gevolgd door een toespraak gehouden door een van onze gasten Zuster Hulda Parker, wier woorden werden vertaald door Zuster E. Lefrandt. Spreekster schetste het ontstaan van de Z.H.V. in de dagen toen de Nauvog-tempel in aanbouw was. In onze tijd omvat de Z.H.V. een kwart miljoen leden in 52 landen en 5000 wijk of gemeenteorganisaties.

Als tussenlied werd gezamenlijk gezongen lied 55 „Kinderen van de heil'gen Zions”.

Zuster LaVern Parmley, die in Salt Lake City de eervolle bijnaam geniet van „Zuster Jeugdwerk” sprak vervolgens tot de aanwezigen, vertaald door president Verbeek. Spreekster behandelde o.a. de grote betekenis van het familiegebed.

De zendelingenmoeder, Zuster Poelman kreeg nu enige tijd toegemeten. Zij werd vertaald door haar zoon Elder Poelman, die juist zijn zending beëindigd heeft en de laatste tijd als 2e raadgever van President Don van Slooten fungeerde. Zij vertelde, dat het geen opoffering genoemd mag worden om jongens als zending uit te zenden. Het is het uitvoeren van Gods plan.

Het bekende pionierslied „Komt heiligen komt” werd nu op vakkundige wijze door het zendelingenkwartet gezongen.

President Jongkees, die a.h.w. de gevoelens der aanwezigen vertolkte riep hen terug voor een toegift. Zij gaven er zelfs twee n.l. „Uw dienst is zoet” en „Gods gena schijnt steeds van boven”.

De laatste spreker was Elder Mark E. Petersen, lid van de raad der twaalfen en president van de West-Europese Zending. Als vertaler trad ook nu weer op President Jongkees. Uitgaande van het mooie voorbeeld dat Zuster Poelman heeft gegeven als zendelingenmoeder sprak Elder Petersen over de pioniersgeest, die wij allen dienen te bezitten, zoals uitgedrukt werd in de woorden des Heren: „Zoek eerst het Koninkrijk Gods”.

Tot slot zongen de verenigde Z.H.V. Koren lied 194: „Blijf met mij Heer”.

Bisschop Stade van Amsterdam-Oost ging voor in dankzegging.

De 445 bezoekers van deze middagbijeenkomst konden voldaan huiswaarts gaan.

Wanneer eenheid niet het antwoord is

(vertaald uit de „Church Section” van de Deseret News)

Er zijn heden ten dage vele pogingen gaande om verschillende Christelijke richtingen tot minder en sterkere kerkelijke groeperingen te consolideren.

Sommigen veronderstellen dat het wereldcongres van Rome wel een stap in die richting kan zijn.

Onder de Protestanten hebben veelzijdige versterkingen plaats gehad, die kleine groepen wier leerstellingen en opvattingen voldoende op elkander leken om een gemeenschappelijke basis te vormen, tot één kudde hebben verenigd.

Een andere aanwijzing voor deze neiging zien we in het maken van een nieuwe film over het leven van Christus: „*The Greatest Story Ever Told*” (De belangrijkste geschiedenis die ooit werd verteld.)

Edith Lindeman in Hollywood meldt dat het filmen een aanvang nam na een oproep van een Mormoonse bisschop, een Katholiek en een Methodistische predikant. Dan zegt zij: „Aangezien de Joods-Christelijke geloven met andere grote godsdiensten van de wereld nauw dooreengevlochten zijn, zowel de oosterse als de moderne, werd de tekst eerst geschreven na overleg met de leiders van ieder toonaangevend geloof: Protestants, Katholiek, Joods, Boeddhistisch, Islamietisch en Hindoes „Het resultaat was een manuscript dat door George Stevens werd geschreven en door Carl Sandburg en James Lee Barret herschreven. Het werd vermeld als een beslissend werk over het Joods-Christelijke thema en men verwacht dat het een grote aantrekkingskracht zal hebben”.

Men zal zich herinneren dat toen eeuwen geleden pogingen in 't werk werden gesteld om de tegenstrijdige opvattingen in de Christelijke en Joodse godsdienstleer tot één grote overeenkomst te brengen, met nog andere overredingen, dit noodlottig voor „het geloof onzer vaders” bleek te zijn.

Historici herinneren ons er aan dat de oorspronkelijke Christelijke leerstellingen regelrecht in botsing kwamen met de Joodse leer en de Griekse wijsbegeerte.

Door de eeuwen heen hebben de vroegere Hebreeuwse profeten er de nadruk op gelegd dat er slechts één God is, Jehova, „en buiten hem is

er geen". In de dagen van Christus en daar vóór was de ware kennis omtrent God voor Israël verloren gegaan.

De mensen waren van de opvattingen van de priesters van die tijd zo doordrongen dat zij niets anders konden zien. God was de enige Godheid voor hen en al het andere was vals. Toen Jezus zeide dat Hij Gods Zoon was, kwamen hun de overleveringen in de gedachte en er ontstonden nieuwe vooroordelen. En toen Hij de leer der Drieëenheid bracht-waarín drie leden vertegenwoordigd waren-Vader, Zoon en Heilige Geest, waren zij klaar om Hem te kruisigen.

De Christenen zochten een manier om hun leer van de Drieëenheid met het Joodse geloof in één en slechts één God in overeenstemming te brengen.

Daarna, toen de Griekse filosofen uit hun mythologie die vele goden telde, hun zienswijze naar voren brachten, werd de zaak nog erger.

Hoe kon er maar één God zijn en tegelijk vele goden? Hoe konden de priesters de gevoelens van Christenen, Joden en Grieken bevredigen en hen allen in één groot geloof tezamen brengen?

Na veelvuldige scheuringen en eindeloze debatten, excommunicaties, verbanningen en tenslotte staatstoezicht op de godsdienst, kwam het compromis voor de dag, waar we nu nog mee zitten: Eén God, met drie afzonderlijke namen of persoonlijkheden, doch één in substantie en wezen. Deze tegenstrijdigheid werd onbegrijpelijk genoemd, wat die dan ook was, in de hoop dat iemand zou proberen ze te begrijpen, en de leerstelling kreeg het etiket „mysterie”.

Het geloof was dat de ware kennis omtrent God verloren ging, totdat deze door de Profeet Joseph Smith werd teruggebracht, die uit eigen ervaring leerde dat de Drieëenheid inderdaad bestaat, en door drie goddelijke Personen wordt gevormd, afzonderlijk en onderscheiden wat substantie en aard betreft, doch één in doel en handeling.

Zal samensmelting van de kerken de waarheid herstellen? Indien zij allen in eenheid tezamen komen en hun verscheidenheid van dwalingen verenigen tot éénzelfde doch verkeerd begrepen en ongeïnspireerd geloof, zal dat de zaligheid brengen? Zij doet niet anders dan hun dwalingen samenstellen!

Er is maar één eenheid die redding brengt, en dat is het ene ware geloof. Het is nog altijd zo, dat de weg naar zaligheid langs het rechte en nauwe pad leidt, met slechts één Heer, één geloof en één doop.

Er is slechts één autoriteit die redden kan - niet die van de mens of een combinatie van mensen - maar die van God. Het kan alleen uit de hemel komen.

Petrus en Paulus predikten eenheid van geloof, maar die eenheid kan alleen een eenheid in waarheid zijn. En in deze tijd van zoeken kan het niet dan een waarheid zijn die door de hemel wordt geopenbaard, want de mens zelf heeft die sinds lang verloren.

Broeder J. P. Schouw heengegaan

In de gezegende leeftijd van 94 jaar is onze Haagse broeder J. P. Schouw op maandag 8 april 1963 in het Ziekenhuis Zuidwal te Den Haag overleden.

Hij was reeds enige tijd ziek, maar wij hoopten toch, dat de enorme kracht waarover deze broeder de beschikking scheen te hebben hem er nog bovenop zou halen.

Dit is niet gebeurd. De aardse taak van deze broeder bleek te zijn afgedaan en het Paradijs waarover hij vaak met zoveel belangstelling kon spreken is nu de verblijfplaats voor zijn geest geworden. Meer dan dat; wij weten dat ook daar de evangelieverkondiging voortgang heeft en wij zouden zijn echtgenote, Zuster Schouw-Werkhoven willen zeggen: "Geloof maar, dat Uw onvergetelijke man in het geestenrijk een taak verricht, die misschien nog veelomvattender is, dan hetgeen hij op aarde al heeft gedaan". Een werker was broeder Schouw in hart en nieren, opgewekt en vriendelijk. Hij was voor ons de levende getuige van het Woord van Wijsheid. Ouderdom heeft hij in feite niet gekend. Hij was er altijd. Zondagsmorgens om 9 uur op de priesterschapsvergadering. Daarna de Zondagsschool en om 5 uur weer present in de avondmaalsvergadering. En hoe was hij daar? Stelt U zich eens voor een man van over de 90, die nog levendig deelneemt aan de lessen, die ideën oppert en zelfs ingezonden stukken voor de krant schrijft.

Een levensbeschrijving naar aanleiding van zijn 94 ste verjaardag werd gegeven in het novembernummer van de Ster op blz. 339, zodat wij onze lezers zouden willen vragen om dat nog eens op te slaan.

En natuurlijk hadden wij broeder Schouw nog gaarne een aantal jaren in ons midden gehad, maar niettemin zijn wij dankbaar dat het toch nog ruim 94 jaren zijn geweest en wij danken de HERE voor zulk een voorbeeld.

Een uitstapje

„Zaterdag 11 mei 1963 zal door de oudere broeders en zusters van de wijk Rotterdam-Noord niet licht vergeten worden. De Z.H.V. van deze wijk bood n.m.l. aan alle broeders en zusters boven de leeftijd van 65 jaar een tocht aan naar de bloeiende Betuwe. De reis werd met auto's gemaakt, bestuurd door broeders uit de wijk!

's Morgens tussen 8.30 & 9.00 uur werden allen thuis opgehaald en naar het verzamelpunt gereden. Het vertreksein werd om 9.15 uur gegeven en via de kleine dorpen en plaatsjes in de Krimpenerwaard togen we op weg om te gaan genieten van veel schoons dat moeder natuur zo rijkelijk biedt in deze tijd van het jaar. Het was „stralend" weer, alleen spijtig dat het regenstralen waren in plaats van zonnestralen. Het was gezellig om te zien hoe men in de dorpen bezig was om zich op de zondag voor te bereiden. Tuinen werden geharkt en straatjes schoongeveegd.

Op koffietijd werd er gestopt aan het Amsterdam-Rijnkanaal om het bakje „pionier" te gebruiken. Alvorens weer in de auto's te stappen eerst even een plaatje geschoten en als U de foto bekijkt bemerkt U dat er tevens een gast was uitgenodigd. Zijn naam is Hans Rosbergen, Delflandstraat 9 Rotterdam (Overschie). Stuur hem eens een anzichtkaart als U wilt. U doet hem daar een groot plezier mee.

Weer terug in de auto's volgde er een prachtige rit door de bloeiende Betuwe en er werd veel genoten van al het schoons dat er te zien was.

Om niet „uitgerammeld" terug te keren bood de Z.H.V. een uitsmijter aan. Dit geschiedde in Tiel. Lichamelijk versterkt hierdoor vervolgden wij de reis door bloesempracht naar Arnhem en via de Veluwezoom werd de terugreis aanvaard. Ook dit gedeelte van Nederland was een lust voor het oog met zijn prachtige vergezichten, bossen en villa's.

Om de dorst te lessen werd in Driebergen nog eenmaal gestopt en tenslotte ging het nonstop naar Rotterdam terug.

Bijzonder jammer was dat enige broeders en zusters wegens ziekte waren verhinderd, doch wij hopen dat zij er een volgende maal bij kunnen zijn. Ook vanaf deze plaats nogmaals onze hartelijke dank aan de Z.H.V.-bestuursters van de wijk Rotterdam-Noord voor de fijne en onvergetelijke dag die zij de oudere broeders en zusters bezorgd hebben”.

Bisschop Ch.D. Sigmund

Een laatste afscheid

Op 30 maart 1963 werd te Mechelen broeder Frans van Goolen ten grave gedragen.

De Presidenten Van Slooten, Schulders en Coomans hadden er aan gehouden de begrafenisplechtigheid met hun tegenwoordigheid te vereren. De gemeentepresident opende de dienst met de aanwezige familieleden, vrienden en kennissen, de Presidenten en de broeders en zusters de laatste levensjaren van wijlen broeder Van Goolen toe te lichten en stelde oud President Van Goolen als een voorbeeld voor de leden.

Als openingslied werd het lied nr. 97 gezongen, „De Heer is mijn Herder”, waarna President Coomans het openingsgebed uitsprak, gevolgd door een korte toespraak vanwege broeder Laurent Stevens.

Hier moest de plechtigheid in de rouwkapel geschorst worden om het stoffelijk overschot naar het Stadskerkhof te vergezellen.

Ter plaatse werd het graf plechtig ingezegend door broeder De Nijs, waarna hij een welgepaste toespraak hield. Het lied no. 199. „O, Mijn Vader”, werd als slotlied gezongen, waarna President Schulders een korte toespraak hield en tenslotte eindigde hij met de dankzegging. Met het heengaan van broeder Van Goolen verliest Mechelen niet alleen het oudste mannelijke lid doch tevens een broeder die door zijn toewijding, zijn ijver en zijn opofferingsgeest de gemeente Mechelen het beste heeft gegeven wat een mens geven kan.

Door ziekte was hij verplicht zijn ambten en zijn werkzaamheden stop te zetten, doch wij zijn (er van) overtuigd dat hij zijn werk in het hiernamaals zal voortzetten.

God had hem ons gegeven

God heeft hem ons ontnomen.

Zijn naam zij geprezen.

Aan Zuster Van Goolen en familieleden bieden wij langs deze weg onze innigste en welgemeende blijken van deelneming aan in de rouw welke hen heeft getroffen.

Tot broeder Frans van Goolen zeggen wij: „geen Vaarwel”, maar een tot weerzien in ons Vaders Huis”.

In Jezus naam, Amen.

Vande Kerckhove

Ter gedachtenis aan onze grote Profeet Joseph Smith, gedaan te Utrecht, na de eerste toespraak die ik als lid van onze geliefde kerk mocht houden op 5 mei 1963.

Gij Joseph Smith, waart een profeet, die in uw ambt oneindig leed.
Door God verkoren tot een taak, In Zijn gewijde heilige zaak.
Gij waart getrouw, tot in den dood, hetzelfde beeld, wat Jezus bood.
En moog uw werk, zo groots en schoon, Ons dichter brengen bij Gods troon,
Waar gij thans rust na al uw strijd, En wacht op's Heren Heerlijkheid.
Dat allen, die hier met mij zijn eenmaal van aardse smetten rein, Met mij aan 't eind van 's levens baan, Verrukt ten hemel zullen gaan,
Dit bid en spreek ik niet van mij, Ik weet, dat ik niet waardig zij,
Want wie ben ik, die u zou leren. Hoe gij op aarde zoudt verkeren?
Ik zie 't slechts in den Naam van Hem, die stierf buiten Jeruzalem!
Aan 't kruis, voor mij is 't haast van goud, het was Zijn dood, en ons behoud.

Broeder Wieling

Werkzending Peter Stom

Konden wij kort geleden melding maken van de zg. „ground breaking” voor de nieuwe Kerk te Amsterdam-Oost thans verheugt het ons dat de werkzaamheden aan de Zaaiersweg in volle gang zijn. Niet minder dan 5 werkzendingen zijn daar elke dag van 8-5.30 uur in touw. Een hunner is de hierafgebeelde broeder Peter Stom, die sinds 1 april zijn beste krachten aan dit werk geeft.

Broeder Stom behoort tot de wijk Amsterdam-Oost en werd op 6 nov. 1962 gedoopt. Na de lagere school bezocht hij de L.T.S. waar hij de richting koos van timmerman, iets wat hem en ons nu zeer te pas zal komen.

Gedurende 2 jaar zal hij op zending blijven, waarna de militaire dienst hem wacht. Zover zijn we echter nog niet. De eerste anderhalf jaar zal hij onder leiding van President G. H. Lybbert aan de nieuwe Kerk voor Amsterdam-Oost werken, tezamen met de andere werkzendingen n.l. Hubert Moes (Amsterdam-Oost) Ben Bosboom (Amsterdam-West) Daniel Blajan en Ronny Muntinga (Den Haag).

De avonduren worden benut voor huisbezoek en ook overdag blijft het begrip zending doorlopend van kracht, want als belangstellenden vragen komen stellen over hetgeen men aan het bouwen is, dan wijzen zij onmiddellijk op een nog grootser en luisterrijker gebouw n.l. het Koninkrijk Gods, hersteld in deze laatste dagen.

Diner-dansant van de Haagse O.O.V.

Zouden er nog Nederlanders zijn, die de reeds lang verouderde gedachte koesteren, dat Den Haag nogal „stijfjes” is, dan hadden zij de O.O.V. feestavond op 27 april '63 maar eens moeten bezoeken. De uitnodigingen, die naar alle gemeenten waren verzonden hadden tot resultaat dat ruim 80 mensen plaats namen aan de lange tafels in het feestelijk versierde wijkgebouw van Den Haag. Wat daar werd voortgezet verhoogde de vreugde nog in belangrijke mate. Nijvere handen hadden een maal bereid, dat er zijn mocht. Tomatensaep, Spaghetti en IJs vermeldde het menu.

O.O.V. Superintendent Peter Jacobs kondigde aan, dat hij nog een verrassing had. Wie in de maand april of mei geboren was moest even opstaan. Het waren er ongeveer 10. „Een mooi ploegje om dadelijk de afwas te doen”, meende broeder Jacobs tot grote hilariteit van de geborenen in andere maanden. Maar het werd sportief opgevat en iedereen werkte met plezier. De 10 „uitverkorenen” in de keuken, terwijl de overigen erin slaagden de zaal binnen 10 minuten voor het bal in orde te maken. En het was een geslaagd bal in een sfeer van vriendschap en gezelligheid.

**Foto's van het
O.O.V.-Diner
in de Ring op
zaterdag
27 april 1963**

Dat gaat er in!

Broeder Heyboer weet van wanten.

Schenk nog eens in „ober" (Peter Jacobs)

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

GEDOOPT IN VERSCHILLENDE PLAATSEN

ALKMAAR

Cnossen-Dantuma, Ijtje; 21 april 1963

Last, Louise Cornelia; 21 april 1963

APELDOORN

Visser-Canten, Rijnera Christina; 17 mei 1963

Visser, Gezina Johanna; 17 mei 1963

ARNHEM

Van der Most, Jan Francois Albert Peter; 19 april 1963

Logtenberg-Sauer, Maria Sonja; 3 mei 1963

BRUSSEL

Flips-Peeters, Barbe Marguerite; 25 april 1963

Geldof, Reginald Hector; 23 mei 1963

Geldof, Maria Demetrie; 23 mei 1963

DORDRECHT

Petersen, Yvonne; 25 april 1963

HAARLEM

Diemel, Hans; 23 april 1963

Diemel-DeLeeuw, Berber; 23 april 1963

Diemel, Els; 23 april 1963

DEN HELDER

Meerbeek, Ingrid; 21 april 1963

Stavlen, Jan Robert; 6 april 1963

Bais, Cornelis Jan; 21 april 1963

Bais, Fredrika Adriana; 21 april 1963

Bais, Cornelia Johanna; 21 april 1963

ZEIST

Noot, Maartje; 3 mei 1963

ZWOLLE

Dellevoet, Gerritje; 3 mei 1963

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

AMSTERDAM OOST

Jager, Maria Kruger; 30 april 1963

de Groot, Petrus Joannes Gerardus; 21 mei 1963

AMSTERDAM WEST

Varenkamp Greeuw, Lucy Wilhelmina; 19 maart 1963

SCHIEDAM

Van IJperen-Klompe, Lena Pieterella; 26 mei 1963

VLAARDINGEN

Van der Kamp, George Louis; 26 mei 1963

VERHOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

BRUSSEL

Meulemans, Julec; 21 april tot diaken

DEVENTER

Schuit, Johan; 3 februari 1963 tot diaken

ENSCHEDÉ

Hulskers, Albert; 28 april 1963 tot ouderling

DEN HELDER

Stavleu, Jan; 5 mei 1963 tot diaken

LEEUWARDEN

Dorenbosch, Thijs Jacob; 12 mei 1963 tot leraar

UTRECHT

Stolp, Paul Jan; 19 mei tot priester

INGEZEGEND

OVERIJSEL

Backers, Steve Fernando Glen; 5 mei 1963

Backers, Xandra Esther Maureen; 5 mei 1963

Backers, Hedy Corinne Joan; 5 mei 1963

Rijskamp, Paul Josef; 5 mei 1963

Rijskamp, Astrid; 5 mei 1963

MECHELEN

DeLaet, Eric Pierre Jozef; 7 april 1963

ZEIST

Koning, Janneke; 26 mei 1963

OVERLEDEN

APELDOORN

Dijkstra, Johannes; 3 april 1963

MECHELEN

Van Goolen, Frans; 26 maart 1963

GEHUWD

ANTWERPEN

Jansonius, Ina Louise en Hickin, Brian Thomas; 13 april 1963

OVERGEPLAATST

King, Lougene; van Hoofdkantoor naar Den Haag Z.

Jones, Clark; van België naar Gent

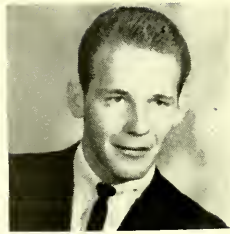
Wartena, Scott; van Antwerpen naar Hilversum
Senzee, Douglas; van Amsterdam West naar Antwerpen
Hunter, Keith; van Amsterdam Zuid naar België
Allen, Ralph; van Amsterdam Zuid naar Zeist
Anderson, Thomas; van Zeist naar Antwerpen
Vanderlaan, Henry; van Hilversum naar Amsterdam W.
Westerman, Bill; van Arnhem naar Hoofdkantoor
Fullmer, George; van Harlingen naar Arnhem
Venderende, Fred; van Antwerpen naar Rotterdam Noord
Jensen, Marvin; van Hoofdkantoor naar Harlingen
DeBoer, Dennis; van Den Haag N. naar Hoofdkantoor
Schut, Jan; van Groningen naar Den Haag Noord
Vanderlinden, Steven; van Zendingsschool naar Rotterdam Noord
Gilbert, Paul; van Rotterdam Noord naar Amsterdam W.
Vanderlaan, Henry; van Amsterdam West naar Hilversum
Daley, Joseph; van Gouda naar Hoofdkantoor
Nell, Louis; van Zendingsschool naar Assen
Hathaway, Charles; van Zendingsschool naar Groningen
Overdiek, Marinus A.; van Assen naar Zwolle
Noorda, Steven; van Brussel naar Den Haag
Dugger, James; van Den Haag naar Hilversum
DeLeeuw, Milton; van Zwijndrecht naar Rotterdam Z.
Leydsman, Raymond; van Rotterdam Z. naar Brussel
Cheney, Richard; van Deventer naar Utrecht
Vellinga, Clarence; van Amersfoort naar Deventer
Johnson, Ferron; van Beverwijk naar Amersfoort
Billings, Curtis; van Utrecht naar Den Haag N.
Swaner, Roger; van Leeuwarden naar Amsterdam O.
Vonk, Ronald; van Den Haag N. naar Brussel
Wallentine, Rodney; van Den Haag naar Brussel
van Sweden Robert; van Zwijndrecht naar Den Haag N.
McDonald, Wayne; van Beverwijk naar Eindhoven
Vanderlaan, Henry; van Hilversum naar Den Helder
Senzee, Douglas; van Antwerpen naar Mechelen
Jeppsen, Bryce; van Antwerpen naar Mechelen
Meenderink, Kenneth; van Zendingsschool naar Utrecht
Westerman, Bill; van Hoofdkantoor naar Hilversum
Gibbons, Larry; van Amsterdam naar Haarlem
Porter, Brent; van Deventer naar Amsterdam
Randall, Harry; van Tilburg naar Breda
Felix, Earl; van Tilburg naar Nijmegen
Van Hulsten, Gerard, van Schiedam naar Haarlem
Atwood, Stephen; van Breda naar Schiedam
Dallinga, Dennis; van Haarlem naar Deventer
Baddley, William; van Nijmegen naar Hoofdkantoor
Daley, Joseph; van Hoofdkantoor naar Amsterdam Oost
Eagar, Arthur; van Amsterdam O. naar Hoofdkantoor

AANGEKOMEN

Nell, Louis Andires Francois Jr.; van Carltonville, Transvaal South Africa
Meenderink, Kenneth Dee; van Roy Utah
Vanderlinden, Nicholas; van Kaysville Utah
Vanderlinden, Renstje Jacoba Christina; van Kaysville Utah

Louis A. Nell

Kenneth D. Meenderink

N. Vanderlinden

R. Vanderlinden

VERTROKKEN

Landward, Larry; aangekomen 1 nov. 1960, vertrokken 1 mei 1963, Werkzaam geweest: Leiden, Dordrecht, Utrecht, Hengelo, Amsterdam W., Den Haag, Den Bosch, Bennekom, IJmuiden, Antwerpen, Hilversum

Van Uitert, Raymond; aangakomen 1 nov. 1960, vertrokken 1 mei 1963, Werkzaam geweest: Delft, Amersfoort, Enschede, Hilversum, Zaandam, Gent, Tilburg

Weenig, Paul; aangekomen 1 nov. 1960, vertrokken 1 mei 1963, Werkzaam geweest: IJmuiden, Vlaardingen, Rotterdam N., Arnhem, Hilversum, Enschede, Mechelen, Den Helder, Amsterdam Z., Groningen, Rotterdam N.

Mathews, Karen Joan; Aangekomen 3 mei 1961, vertrokken 1 mei 1963, Werkzaam geweest: Hoofdkantoor, Rotterdam Noord, Rotterdam Zuid, Den Haag Zuid

Herder, Siegried; Aangekomen 1 mei 1961, vertrokken 1 mei 19633 Werkzaam geweest: Den Haag, Amsterdam Oost, Amsterdam W., Rotterdam Zuid, Brussel, Hoofdkantoor

Dallof, Terry David; aangekomen 16 nov. 1960, vertrokken 16 mei 1963, Werkzaam geweest: Den Haag, Enschede, Dordrecht, Den Bosch, Bennekom, Gent, Amersfoort, Haarlem, Eindhoven

Mackay, James La Von; Aangekomen 30 nov. 1960, vertrokken 16 mei 1963, Werkzaam geweest: Den Haag, Leeuwarden, Amsterdam, Arnhem, Breda, Vlaardingen, Utrecht

Peterson, Richard Leo; aangekomen 16 nov. 1960, vertrokken 16 mei 1963, werkzaam geweest: Zeist, Almelo, Amersfoort, Gent, Nijmegen, Bennekom, Leeuwarden

Van Woerkom, Dean David; Aangekomen 23 nov. 1960, vertrokken 23 mei 1963
Werkzaam geweest: Tilburg, IJmuiden, Enschede, Utrecht

Buma, Grant; aangekomen 23 nov. 1960, vertrokken 23 mei 1963, Werkzaam geweest: Almelo, Zeist, Antwerpen, Rotterdam, Leeuwarden, Den Haag, Hilversum

Van Blankenstein, Cornelius, Leendert; aangekomen 23 nov. 1960, vertrokken 23 mei 1963. Werkzaam geweest: Alkmaar, Sneek, Gent, Hoofdkantoor, Amersfoort, Den Haag, Leeuwarden, Rotterdam, Haarlem

Larry Landwaard

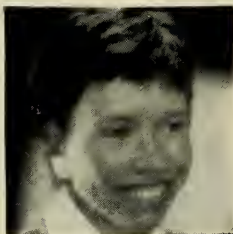
R. Van Uitert

Paul Weenig

Karen Mathews

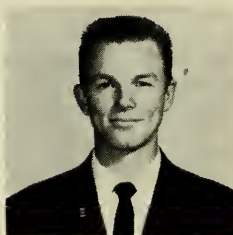
Siegried Herder

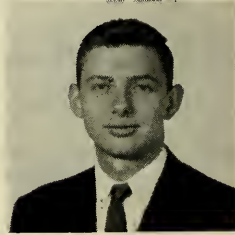
Terry Dallof

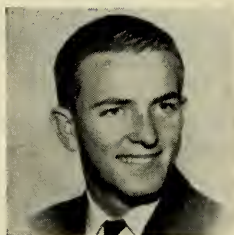
James Mackay

Richard Peterson

Dean Van Woerkom

Grant Buma

C. v. Blankenstein